

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТ

НАЦИОНАЛЕН СЪВЕТ ЗА ТРИСТРАННО СЪТРУДНИЧЕСТВО

ПРОТОКОЛ

№ 24

19 декември 2017 г.

/съгласуван на подпись/

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Валери Симеонов - председател на НСТС

ЧЛЕНОВЕ НА НСТС:

ЗА ПРАВИТЕЛСТВОТО: Бисер Петков – министър на труда и социалната политика

ЗА СИНДИКАЛНИТЕ ОРГАНИЗАЦИИ: Пламен Димитров – КНСБ, Чавдар Христов – КНСБ, Димитър Манолов – КТ“Подкрепа”, И.Партениотис – КТ“Подкрепа“

ЗА РАБОТОДАТЕЛСКИТЕ ОРГАНИЗАЦИИ: Васил Велев – АИКБ, Кънчо Стойчев – АИКБ, Божидар Данев – БСК, Димитър Бранков – БСК, Цветан Симеонов – БТПП, Васил Тодоров – БТПП, Кирил Домусчиев – КРИБ, Румяна Георгиева – КРИБ, Мирослав Найденов – ССИ, Гълъбин Гълъбов - ССИ

Присъствали членове на Комисията по трудово законодателство и Комисията по осигурителни отношения

ЗА ПРАВИТЕЛСТВОТО

Калина Петкова	МТСП
Лариса Тодорова	МТСП
Стефка Радева	МТСП
Николай Салчев	МТСП
Петя Малакова	МТСП
Красена Стоименова	МТСП
Мария Христова	МТСП
Петя Танева	НОИ
Александър Цветков	МФ

Мария Андреева	АЗ
Катя Кашъмова	НАП
Екатерина Кунева	МЗ
Екатерина Тренкова	МЗ

Присъствали и: А.Ганчева - МТСП

ЗА СИНДИКАЛНИТЕ ОРГАНИЗАЦИИ:

ЗА КНСБ	Михаела Тодорова Тома Томов
ЗА КТ"ПОДКРЕПА"	Антония Боянова

ЗА РАБОТОДАТЕЛСКИТЕ ОРГАНИЗАЦИИ:

ЗА АИКБ	Ивелин Желязков Николай Славчев
ЗА БСК	Жасмина Саръиванова Снежана Славчева
ЗА БТПП	Валя Зартова
ЗА КРИБ	Радка Йосифова
ЗА ССИ	Мария Петрова

На основание чл.9, ал.1, изречение второ от Правилника за организацията и дейността на съветите за тристрално сътрудничество и на основание протокола от съвместното заседание на **Комисията по осигурителни отношения и Комисията по трудово законодателство** от 19 декември 2017 г., членовете на НСТС съгласуват следното

РЕШЕНИЕ:

Единодушно подкрепят проекта на Закон за изменение и допълнение на Кодекса по труда.

Приложение: Доклад от Калина Петкова – председател на Комисията по трудово законодателство и Петя Малакова – председател на Комисия по осигурителни отношения.

Протокол от съвместното заседание на комисиите от 19.12.2017 г.

Проект на Доклад от министъра на труда и социалната политика –
г-н Бисер Петков, относно проекта на Закон за изменение и допълнение на
Кодекса по труда.

Проект на Закон за изменение и допълнение на Кодекса по труда.

ЗА ПРАВИТЕЛСТВОТО:

ЗА К Н С Б:

ЗА КТ"ПОДКРЕПА":

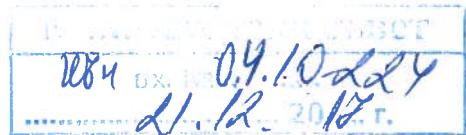
ЗА А И К Б:

ЗА Б С К:

ЗА Б Т П П:

ЗА КРИБ :

ЗА ССИ:

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ТРУДА И СОЦИАЛНАТА ПОЛИТИКА
СЕРТИФИЦИРАНА СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА КАЧЕСТВОТО ISO 9001:2008
1051 СОФИЯ, УЛ "ТРИАДИЦА" № 2, ТЕЛ: 8119 443, ФАКС: 988 44 05, WWW.MLSP.GOVERNMENT.BG

Изх. №: 03 - 2538
21.12.2017

до
Г-Н ВАЛЕРИ СИМЕОНОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА НАЦИОНАЛНИЯ СЪВЕТ
за тристррано сътрудничество и
заместник министър-председател по
икономическата и демографската
политика

КОПИЕ: Г-ЖА ЕМИЛИЯ КРЪСТЕВА
СЕКРЕТАР НА НСТС

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН СИМЕОНОВ,

Приложено, изпращаме Ви протокол от съвместното заседание на Комисията по трудово законодателство и Комисията по осигурителни отношения към Националния съвет за тристррано сътрудничество, проведено на 19.12.2017 г. и доклад от председателя на Комисията по трудово законодателство и председателя на Комисията по осигурителни отношения.

ПРИЛОЖЕНИЕ: съгласно текста

21.12.2017

БИСЕР ПЕТКОВ
Министър на труда и социалната политика
Signed by: Biser Hristov Petkov

ВЯРНО С ЕЛЕКТРОННО
ПОДПИСАНИЯ ОРИГИНАЛ

**ДО
Г-Н ВАЛЕРИ СИМЕОНОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА НАЦИОНАЛНИЯ СЪВЕТ
ЗА ТРИСТРАННО СЪТРУДНИЧЕСТВО И
ЗАМЕСТНИК МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ ПО
ИКОНОМИЧЕСКАТА И ДЕМОГРАФСКАТА
ПОЛИТИКА**

**КОПИЕ: Г-ЖА ЕМИЛИЯ КРЪСТЕВА
СЕКРЕТАР НА НСТС**

Д О К Л А Д

**От Калина Петкова – председател на Комисията по трудово законодателство към
НСТС и**

**Петя Малакова - председател на Комисията по осигурителни отношения към
НСТС**

На 19 декември 2017 г. се проведе съвместно заседание на Комисията по трудово законодателство и Комисията по осигурителни отношения към НСТС при следния дневен ред:

1. Обсъждане на проект на Закон за изменение и допълнение на Кодекса на труда.
2. Обсъждане на проект на Постановление на Министерския съвет за изменение на Наредбата за трудовата книжка и трудовия стаж.

На заседанието присъстваха представители на МТСП, МФ, НАП, НОИ, МЗ, КНСБ, КТ „Подкрепа“, АИКБ, БТПП, БСК, КРИБ и ССИ.

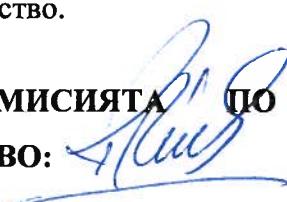
След проведени дискусии по точките от дневния ред се приеха следните **РЕШЕНИЯ:**

По т. 1:

Проектът на Закон за изменение и допълнение на Кодекса на труда е подкрепен с единодушие и е предложено да бъде приет на подпись от членовете на НСТС, съгласно чл. 9, ал. 1, изр. 2 от Правилника за организацията и дейността на съветите за тристрранно сътрудничество.

По т. 2:

Проектът на Постановление на Министерския съвет за изменение на Наредбата за трудовата книжка и трудовия стаж е подкрепен с единодушие и е предложено да бъде приет на подпись от членовете на НСТС, съгласно чл. 9, ал. 1, изр. 2 от Правилника за организацията и дейността на съветите за тристрранно сътрудничество.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА ПО
ТРУДОВО ЗАКОНОДАТЕЛСТВО:**

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА ПО
ОСИГУРИТЕЛНИ ОТНОШЕНИЯ:**

Протокол
от съвместно заседание на Комисията по трудово законодателство и
Комисията по осигурителни отношения към Националния съвет за тристрално
сътрудничество, 19.12.2017 г., МТСП, зала 5, 10.00 ч.

Присъствали:
К. Петкова, Л. Тодорова, С. Радева, Н. Салчев, П. Малакова, К. Стоименова, М.
Христова – МТСП;
П. Танева – НОИ;
Ал. Цветков – МФ;
М. Андреева - АЗ
Т. Томов, М. Тодорова – КНСБ;
И. Желязков, Н. Славчев – АИКБ;
В. Зартова - БТПП;
Ж. Саръиванова, Сн. Славчева – БСК;
д-р Е. Кунева, Е. Тренкова – МЗ;
К. Кашъмова - НАП
А. Боянова – КТ „Подкрепа“
М. Петрова – ССИ
Р. Йосифова – КРИБ

На заседанието присъства и А. Ганчева – Съветник на министъра на труда и социалната политика.

Дневен ред:

1. Обсъждане на проект на Закон за изменение и допълнение на Кодекса на труда.
2. Обсъждане на проект на Постановление на Министерския съвет за изменение на Наредбата за трудовата книжка и трудовия стаж.

По т. 1:

К. Петкова - МТСП – откри заседанието и представи законопроекта

Ал. Цветков - МФ – Нямат бележки и предложения. Становище ще представи в рамките на съгласувателната процедура по чл. 32 от Устройствения правилник на МС и на неговата администрация.

П. Танева - НОИ – Подкрепя предложените промени със законопроекта.

д-р Кунева - МЗ – Подкрепя предложениета.

Т. Томов - КНСБ – Подкрепя направените предложения.

А. Боянова - КТ „Подкрепа“ – Смятаме, че по отношение на семействата, които осиновяват деца до 2-годишна възраст по сегашния закон има дискриминация. Въпреки, че за тези семейства не финансовият въпрос е водещ все пак е необходимо да им се гарантират равни права. Подкрепяме законопроекта с една единствена редакционна промяна в чл. 1646, ал. 2 от КТ, да бъде допълнено: след думите „да се ползва“ да се добави „вместо нея“.

К. Петкова - МТСП – двете комисии приемат направеното предложение за допълнение в чл. 164б, ал. 2 от КТ.

М. Тодорова - КНСБ – Постави въпроса дали законопроектът е разглеждан в Надзорния съвет на НОИ. Предвид промените ще се изискват допълнителни средства, а бюджета на НОИ е приет. Поради това, на първо място трябва да се изрази становище от НС на НОИ. Бележката е относно осигурителната част на законопроекта.

К. Петкова - МТСП – Проектът на ЗИД КТ ще бъде обсъден днес в НС на НОИ. Към законопроекта има изготвена оценка на въздействието, която е публикувана за обществено обсъждане. Съгласно оценката няма да има необходимост от увеличаване на средствата, защото не се разширява кръгът на лицата, които ще се ползват от тези права. Оценено е, че няма да има въздействие върху държавния бюджет в т.ч и бюджета на държавното обществено осигуряване, като разходите ще са в рамките на приетия бюджет.

А. Ганчева - МТСП - Данните, които НОИ са предоставили са за 84 лица, които отглеждат деца между 1 и 2 години и в момента получават 340 лева. Средномесечното обезщетение, изчислено по новия ред е 500 лева. Поради това бюджетът на НОИ няма да има затруднения да поеме този разход.

П. Малакова - МТСП – Промяна в правата няма да има по отношение на лицата, които отглеждат деца от 2 до 5 години, а за лица, които са осиновили деца от 1 до 2 – годишна възраст ще има промяна. Тези лица в момента са 84.

Р. Йосифова - КРИБ – Подкрепя законопроекта.

Сн. Славчева - БСК – Подкрепя законопроекта.

М. Петрова - ССИ – Подкрепя законопроекта.

В. Зартова - БТПП – Подкрепя законопроекта.

И. Желязков - АИКБ – Подкрепя законопроекта.

М. Андреева - АЗ – Подкрепя законопроекта.

РЕШЕНИЕ на Комисията по трудово законодателство и на Комисията по осигурителни отношения:

Комисиите взеха единодушно **РЕШЕНИЕ** да подкрепят проекта на Закон за изменение и допълнение на Кодекса по труда и предлагат проектът на нормативен акт да бъде приет на подpis от членовете на НСТС, съгласно чл. 9, ал. 1, изр. 2 от Правилника за организацията и дейността на съветите за тристрранно сътрудничество.

По т. 2:

К. Петкова - МТСП – Представи проекта на постановление.

Сн. Славчева - БСК – Не сме против тази промяна, но въпросът е защо именно това изменение сега се внася.

К. Петкова – МТСП - Промяната е в изпълнение на решение на Министерски съвет.

РЕШЕНИЕ на Комисията по трудово законодателство:

Комисията взе единодушно **РЕШЕНИЕ** да подкрепи проекта на Постановление на Министерския съвет за изменение на Наредбата за трудовата книжка и трудовия стаж и предлага проектът на нормативен акт да бъде приет на подпись от членовете на НСТС, съгласно чл. 9, ал. 1, изр. 2 от Правилника за организацията и дейността на съветите за тристррано сътрудничество.

За МТСП:

За МФ:

За НОИ:

За АЗ:

За КНСБ:

За КТ „Подкрепа“:

За АИКБ:

За БТПП:

За БСК:

За ССИ:

За НАП:

За МЗ:

За КРИБ:

ЗАКОН
ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА КОДЕКСА НА ТРУДА

(обн., ДВ, бр. 26 и 27 от 1986 г.; изм., бр. 6 от 1988 г., бр. 21, 30 и 94 от 1990 г., бр. 27, 32 и 104 от 1991 г., бр. 23, 26, 88 и 100 от 1992 г.; Решение № 12 на Конституционния съд от 1995 г. – бр. 69 от 1995 г.; изм., бр. 87 от 1995 г., бр. 2, 12 и 28 от 1996 г., бр. 124 от 1997 г., бр. 22 от 1998 г.; Решение № 11 на Конституционния съд от 1998 г. – бр. 52 от 1998 г.; изм., бр. 56, 83, 108 и 133 от 1998 г., бр. 51, 67 и 110 от 1999 г., бр. 25 от 2001 г., бр. 1, 105 и 120 от 2002 г., бр. 18, 86 и 95 от 2003 г., бр. 52 от 2004 г., бр. 19, 27, 46, 76, 83 и 105 от 2005 г., бр. 24, 30, 48, 57, 68, 75, 102 и 105 от 2006 г., бр. 40, 46, 59, 64 и 104 от 2007 г., бр. 43, 94, 108 и 109 от 2008 г., бр. 35, 41 и 103 от 2009 г., бр. 15, 46, 58 и 77 от 2010 г.; Решение № 12 на Конституционния съд от 2010 г. – бр. 91 от 2010 г.; изм., бр. 100 и 101 от 2010 г., бр. 18, 33, 61 и 82 от 2011 г., бр. 7, 15, 20 и 38 от 2012 г.; Решение № 7 на Конституционния съд от 2012 г. – бр. 49 от 2012 г.; изм., бр. 77 и 82 от 2012 г., бр. 15 и 104 от 2013 г., бр. 1, 27 и 61 от 2014 г., бр. 54, 61, 79 и 98 от 2015 г., бр. 8, 57, 59, 98 и 105 от 2016 г., бр. 85, 86 и 96 от 2017 г.)

§ 1. В чл. 163 се правят следните изменения:

1. Заглавието се изменя така:

„Отпуск поради бременност и раждане“.

2. Алинея 6 се отменя.

3. В ал. 7 думите „и 6“ се заличават.

4. Алинея 9 се отменя.

5. Алинея 10 се изменя така:

„(10) Със съгласието на майката след навършване на 6-месечна възраст на детето бащата може да ползва вместо нея отпуск за остатъка до 410 дни. Когато бащата е неизвестен, отпускът може да се ползва от един от родителите на майката. Когато бащата е починал, отпускът може да се ползва от един от родителите на майката или на бащата.“

6. Алинея 11 се отменя.

7. В ал. 13 думите „ал. 10, 11 или 12“ се заменят с „ал. 10 или 12“ и думата „(осиновителката)“ се заличава.

8. В ал. 14 думите „ал. 1-13“ се заменят с „ал. 1-12“.

9. Алинея 15 се изменя така:

„(15) В случаите, когато не се ползва отпуск по ал. 1 или лицето по ал. 10, което ползва такъв отпуск, прекъсне неговото ползване, на майката, когато работи по трудово правоотношение, се изплаща парично обезщетение от държавното обществено осигуряване.“

10. В ал. 16 думите „ал. 1“ се заменят с „ал. 1, 7, 8, 10 и 12“.

§ 2. В чл. 164а, ал. 4 след думите „по чл. 164“ се добавя „и по чл. 164б“.

§ 3. Член 164б се изменя така:

„Отпуск при осиновяване на дете до 5-годишна възраст

Чл. 164б. (1) Работничка или служителка, която осинови дете до 5-годишна възраст, има право на отпуск за период от 365 дни от деня на предаването на детето за осиновяване, но не по-късно от навършване на 5-годишната му възраст.

(2) Когато детето е осиновено от съпрузи, отпускът по ал. 1 със съгласието на осиновителката може да се ползва от осиновителя след изтичане на 6 месеца от деня на предаване на детето за осиновяване, но не по-късно от навършване на 5-годишната му

възраст, когато работи по трудово правоотношение. Когато осиновителят е починал, отпускът може да се ползва от един от родителите на осиновителката или на осиновителя, когато работи по трудово правоотношение.

(3) Със съгласието на работничката или служителката, която сама е осиновила дете, след изтичане на 6 месеца от деня на предаване на детето за осиновяване един от нейните родители може да ползва вместо нея отпуска по ал. 1, когато работи по трудово правоотношение.

(4) За времето, през което се ползва отпуск по ал. 2 или 3, отпускът на осиновителката са прекъсва.

(5) Право на отпуск при условията и в размерите по ал. 1 има и работникът или служителят в случаите, когато сам е осиновил детето. С негово съгласие след изтичане на 6 месеца от деня на предаване на детето за осиновяване един от неговите родители може да ползва вместо него отпуска по ал. 1, когато работят по трудово правоотношение.

(6) В случаите, когато не се ползва отпуск по ал. 1 или 5, или лицето, което ползва такъв отпуск, прекъсне неговото ползване, на осиновителката или на осиновителя, ако работи по трудово правоотношение, се изплаща парично обезщетение от държавното обществено осигуряване.

(7) След използване на отпуските по ал. 1-3 и 5, когато детето не е навършило 2-годишна възраст и не е настанено в детскo заведение, осиновителката, осиновителят или лицето, което е поело отглеждането на детето има право на допълнителен отпуск за отглеждане на дете до навършване на 2-годишната му възраст по чл. 164.

(8) Когато осиновителката и осиновителят се намират в брак, осиновителят има право на 15-дневен отпуск при осиновяване на дете до 5-годишна възраст от деня на предаване на детето за осиновяване, но не по-късно от навършване на 5-годишната му възраст.

(9) Отпускът по ал. 1-3, 5 и 8 не се ползва при смърт на детето, при прекратяване на осиновяването, както и когато детето посещава детскo заведение, включително детска ясла или учебно заведение.

(10) Отпускът по ал. 1-3, 5 и 8 не може да се ползва едновременно с отпуск по чл. 163, 164 и 164а.

(11) През време на отпуска по ал. 1-3, 5 и 8 на лицата се изплаща парично обезщетение при условия и в размери, определени в отделен закон. Времето, през което се ползва отпускът, се признава за трудов стаж.

(12) Редът и начинът за ползване на отпуска по ал. 1-3, 5 и 8 се определят с наредба на Министерския съвет.“

§ 4. В чл. 167 се правят следните изменения:

1. Заглавието се изменя така: „Отпуск при смърт или тежко заболяване на родител или осиновител“.

2. Алинея 1 се изменя така:

„(1) Когато майката на дете до 2-годишна възраст или осиновителката на дете до 5-годишна възраст почине или заболее тежко, поради което не може да се грижи за детето, съответната част от отпуските за раждане, при осиновяване и за отглеждане на дете се ползват от бащата (осиновителя). С негово съгласие тези отпуски могат да се ползват от един от неговите родители или от един от родителите на починалата или заболялата тежко майка (осиновителка) на детето, когато работи по трудово правоотношение.“

3. Алинея 2 се изменя така:

„(2) Когато майката на дете до 2-годишна възраст или осиновителката на дете до 5-годишна възраст заболее тежко, поради което не може да се грижи за детето, и бащата (осиновителят) е починал, съответната част от отпуските за раждане, при осиновяване и за отглеждане на дете се ползва от един от родителите на майката

(осиновителката) или на бащата (осиновителя), когато работи по трудово правоотношение.“

4. В ал. 3 думата „малко“ се заличават.

5. Алинея 4 се изменя така:

„(4) Когато лицето, което само е осиновило дете до 5-годишна възраст, почине или заболее тежко, поради което не може да се грижи за детето, съответната част от отпуските при осиновяване или за отглеждане на дете до 2-годишна възраст се ползва от един от неговите родители, когато работи по трудово правоотношение.“

6. Алинея 5 се изменя така:

„(5) Когато починат и двамата родители на дете до 2-годишна възраст или двамата осиновители на дете до 5 годишна възраст и детето не е настанено в детскo заведение, включително детска ясла или учебно заведение, или в заведение на пълна държавна издръжка, съответната част от отпуските по предходните алинеи се ползва от настойника, а с негово съгласие – от един от родителите на майката или на бащата на детето, съответно - на осиновителите.“

§ 7. В чл. 167а, ал. 1 след думите „чл. 164, ал. 1“ се поставя запетая и се добавя „и чл. 164б, ал. 1-3 и 5“.

§ 8. В чл. 352, ал. 1 т. 4 се изменя така:

„4. ползваните неплатени отпуски за временна неработоспособност, за бременност и раждане и при осиновяване на дете до 5-годишна възраст;“

§ 9. В преходните разпоредби се създава § 3к:

„§ 3к. (1) Работничките и служителките или лицата, на които отпускът поради осиновяване на дете по чл. 163, ал. 6, 10 и 11 не е изтекъл към 1 юли 2018 г., след тази дата имат право на отпуск по чл. 164б, ал. 1, 2 и 3 за остатъка до 365 дни, но не по-късно от навършване на 5-годишна възраст на детето.

(2) Работниците и служителите, на които отпускът при осиновяване на дете по чл. 163, ал. 9 не е изтекъл към 1 юли 2018 г., след тази дата имат право на отпуск по чл. 164б, ал. 8, но не по-късно от 15 дни от деня на предаване на детето за осиновяване и не по-късно от навършване на 5-годишна възраст на детето.

(3) Работничките и служителките или лицата, на които отпускът при осиновяване на дете от 2- до 5-годишна възраст по чл. 164б не е изтекъл към 1 юли 2018 г., след тази дата продължават да го ползват.

(4) Работничките и служителките или лицата, на които отпускът за отглеждане на дете до 2-годишна възраст по чл. 164 не е изтекъл към 1 юли 2018 г., след та и дата имат право на отпуск по чл. 164б, ал. 1, 2 и 3 в размер на разликата между 365 дни и събрана на ползвания отпуск за отглеждане на дете, но не по-късно от навършване на 5-годишна възраст на детето.

(5) Работничките и служителките или лицата, на които отпускът поради осиновяване на дете по чл. 163, ал. 6, 10 и 11 или по чл. 164 е изтекъл към 1 юли 2018 г., след тази дата имат право на отпуск по чл. 164б, ал. 1, 2 и 3 в размер на разликата между 365 дни и събрана на ползвания отпуск поради бременност и раждане и ползвания отпуск за отглеждане на дете, но не по-късно от навършване на 5-годишна възраст на детето.

(6) През време на отпуска по ал. 1, 2, 4 и 5 на работничката или служителката или на лицето, което ползва отпуска, се изплаща парично обезщетение по чл. 49 от Кодекса за социално осигуряване.

(7) От деня на разрешаване на отпуска по ал. 4 отпускът по чл. 164 на работничката или служителката се прекратява.“

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 10. В Кодекса за социално осигуряване (обн., ДВ, бр. 110 от 1999 г.; Решение № 5 на Конституционния съд на РБ от 2000 г. - бр. 55 от 2000 г.; изм. и доп., бр. 64 от 2000 г., изм., бр. 1 от 2001 г., доп., бр. 35 от 2001 г., изм., бр. 41 от 2001 г., изм. и доп., бр. 1 от 2002 г., изм., бр. 10 от 2002 г., изм. и доп., бр. 45 и 47 от 2002 г., доп., бр. 112 от 2002 г., изм. и доп., бр. 119 от 2002 г., доп., бр. 120 от 2002 г., изм. и доп., бр. 8 от 2003 г., доп., бр. 42 от 2003 г., изм. и доп., бр. 67 от 2003 г., доп., бр. 95 от 2003 г., изм. и доп., бр. 112 от 2003 г., изм., бр. 114 от 2003 г., изм. и доп., бр. 12 от 2004 г., изм., бр. 21 от 2004 г., доп., бр. 38 от 2004 г., изм. и доп., бр. 52, 53 и 69 от 2004 г., изм., бр. 70 от 2004 г., изм. и доп., бр. 112 от 2004 г., изм., бр. 115 от 2004 г., изм. и доп., бр. 38 от 2005 г., изм., бр. 39, 76 и 102 от 2005 г., изм. и доп., бр. 103, 104 и 105 от 2005 г., изм. и доп., бр. 17 от 2006 г., изм., бр. 30 и 34 от 2006 г., изм. и доп., бр. 56, 57 и 59 от 2006 г., бр. 68 от 2006 г., попр., бр. 76 от 2006 г., изм., бр. 80, 82 и 95 от 2006 г., доп., бр. 102 от 2006 г., изм. и доп., бр. 105 от 2006 г., бр. 41 от 2007 г., изм., бр. 52, 53, 64 и 77 от 2007 г., доп., бр. 97 и 100 от 2007 г., изм. и доп., бр. 109 и 113 от 2007 г., изм., бр. 33 и 102 от 2008 г., изм. и доп., бр. 43 от 2008 г., изм., бр. 67 от 2008 г., доп., бр. 69 от 2008 г., изм., бр. 89 и 102 от 2008 г., изм. и доп., бр. 109 от 2008 г., изм., бр. 23 от 2009 г., доп., бр. 25 от 2009 г., изм. и доп., бр. 35 и 41 от 2009 г., доп., бр. 42 от 2009 г., изм., бр. 93 и 95 от 2009 г., изм. и доп., бр. 99 от 2009 г., доп., бр. 103 от 2009 г., изм., бр. 16 от 2010 г., изм. и доп., бр. 19, 43 и 49, доп., бр. 58 от 2010 г., изм. и доп., бр. 59 от 2010 г., изм., бр. 88, 97 и 98 от 2010 г., изм. и доп., бр. 100 от 2010 г., 1 г.; Решение № 7 на Конституционния съд на РБ от 2011 г. - бр. 45 от 2011 г.; изм. и доп., бр. 60 от 2011 г., изм., бр. 77 от 2011 г., изм. и доп., бр. 100 от 2011 г., доп., бр. 7 от 2012 г., изм. и доп., бр. 21 и 38 от 2012 г., изм., бр. 40 от 2012 г., доп., бр. 44 от 2012 г., изм. и доп., бр. 58, 81, 89, 94 и 99 от 2012 г., бр. 15 и 20 от 2013 г., доп., бр. 70 от 2013 г., изм., бр. 98 от 2013 г., доп., бр. 104 от 2013 г., изм. и доп., бр. 106 и 109 от 2013 г., изм., бр. 111 от 2013 г., изм. и доп., бр. 1 от 2014 г., изм., бр. 18, 27, 35 и 53 от 2014 г., изм. и доп., бр. 107 от 2014 г., изм., бр. 12 и 14 от 2015 г., изм. и доп., бр. 22, 54, 61 и 79 от 2015 г., изм., бр. 95 от 2015 г., изм. и доп., бр. 98 от 2015 г., изм., бр. 102 от 2015 г., бр. 62 от 2016 г., изм. и доп., бр. 95, 98 и 105 от 2016 г., доп., бр. 62 от 2017 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 50:

- а) в ал. 1 думата „календарни“ се заличава.
- б) алинеи 5 и 6 се изменят така:

„(5) Осигуреното лице за общо заболяване и майчинство, при което е настанено дете по реда на чл. 26, ал. 1 от Закона за закрила на детето, има право на обезщетение по ал. 1 в размер на разликата от възрастта на детето в деня на настаняването му по реда на чл. 26, ал. 1 от Закона за закрила на детето, до изтичането на срока на полагащото се обезщетение за раждане.

(6) Осигуреният за общо заболяване и майчинство баща има право на парично обезщетение при раждане на дете в размера, определен по реда на чл. 49, за срок до 15 дни, през време на отпуска по чл. 163, ал. 8 от Кодекса на труда, когато отговаря на условията по чл. 48а.“

в) в ал. 7 думите „чл. 163, ал. 10, 11 или 12“ се заменят с думите „чл. 163, ал. 10 и 12“ и думата „календарни“ се заличава.

- г) алинея 8 се изменя така:

„(8) Самоосигуряващите се лица имат право на обезщетение по ал. 1 и ал. 5-7, ако отговарят на условията по чл. 48а.“

2. В чл. 50а:

- а) основният текст на ал. 1 се изменя така:

„(1) Майката, която отговаря на условията по чл. 48а, получава парично обезщетение в размер 50 на сто от обезщетението по чл. 49, когато:“

б) в ал. 2:

аа) в изр. първо думите „(осиновителката)“ и „(осиновителя)“ се заличават;

бб) в изр. второ думите „е осигурено за общо заболяване и майчинство“ се заменят с „отговаря на условията по чл. 48а“.

3. Член 51 се изменя така:

„Обезщетение при смърт или при заболяване на майката или на осиновителката на дете до 5-годишна възраст

Чл. 51. При смърт или тежко заболяване на майката (осиновителката), което я възпрепятства да гледа детето, на лицето, което ползва отпуска по чл. 167 от Кодекса на труда, се изплаща парично обезщетение по чл. 49, чл. 53 или чл. 53в. Обезщетението се изплаща и на самоосигуряващите се лица, ако отговарят на условията по чл. 48а, 52а и 53а.“

4. Член 52 се изменя така:

„Обезщетение при бременност и раждане и при осиновяване на дете до 5-годишна възраст при прекратяване на осигуряването

Чл. 52. При прекратяване на осигуряването за общо заболяване и майчинство през време на получаване на обезщетение за бременност и раждане или при осиновяване на дете до 5-годишна възраст на осигуреното лице се изплаща парично обезщетение до изтичане на срока на обезщетението за бременност и раждане по чл. 50 или при осиновяване на дете по чл. 53в.“

5. В чл. 52а се правят следните изменения:

а) в заглавието думите „малко дете“ се заменят с „дете до 2-годишна възраст“.

б) в текста думите „малко дете“ се заменят с „дете до навършване на 2-годишната му възраст“.

6. В чл. 52б и неговото заглавие думите „малко дете“ се заменят с „дете до 2-годишна възраст“.

7. В чл. 53 се правят следните изменения:

а) заглавието се изменя така:

„Обезщетение при отглеждане на дете до 2-годишна възраст“

б) алинея 1 се изменя така:

„(1) След изтичане срока на обезщетението за бременност и раждане, през време на допълнителния платен отпуск за отглеждане на дете до навършване на 2-годишната му възраст на майката се изплаща месечно парично обезщетение в размер, определен със Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване. Обезщетението се изплаща и на осиновителката, ако след изтичане срока на обезщетението при осиновяване на дете, то не е навършило 2-годишна възраст.“

в) в ал. 2 се правят следните изменения:

аа) в изречение първо думите „на малко дете“ се заменят с „на детето“;

бб) в изречение второ думите „чл. 167, ал. 2“ се заменят с „чл. 167, ал. 5“.

г) в ал. 3 думите „до двегодишна възраст“ се заменят с „до навършване на 2-годишната му възраст“.

д) в ал. 4 след думите „даване за осиновяване“ се поставя запетая и се добавя „при прекратяване на осиновяването“.

е) алинея 5 се изменя така:

„(5) Самоосигуряващите се лица, които отговарят на условията на чл. 52а, имат право на парично обезщетение за отглеждане на дете до 2-годишна възраст в сроковете по ал. 1-3.“

8. Член 53а се изменя така:

„Право на обезщетение при осиновяване на дете до 5-годишна възраст

Чл. 53а. Осигурените за общо заболяване и майчинство осиновители имат право на обезщетение при осиновяване на дете до 5-годишна възраст, ако имат 12 месеца осигурителен стаж като осигурени за този рисък.“

9. Създават се чл. 53б, 53в и 53г:

„Срок за представяне на документи и данни за изплащане на обезщетение при осиновяване на дете до 5-годишна възраст“

Чл. 53б. Осигурителите, техните клонове и поделения и осигурителните каси представят в съответното териториално поделение на Националния осигурителен институт документите и данните за изплащане на парично обезщетение при осиновяване на дете до 5-годишна възраст в срока по чл. 40а, т. 1, а самоосигуряващите се лица - до 10-о число на месеца, следващ този, от който се иска изплащане на обезщетението.

Обезщетение при осиновяване на дете до 5-годишна възраст

Чл. 53в. (1) На осигуреното за общо заболяване и майчинство лице през време на отпуска при осиновяване на дете до 5-годишна възраст се изплаща обезщетение в размера, определен по реда на чл. 49 за срок до 365 дни от деня на предаването на детето за осиновяване, но не по-късно от навършване на 5-годишната му възраст.

(2) На осигурения за общо заболяване и майчинство осиновител се изплаща парично обезщетение при осиновяване на дете в размера, определен по реда на чл. 49, за срок до 15 дни през време на отпуска по чл. 164б, ал. 8 от Кодекса на труда.

(3) На осигуреното за общо заболяване и майчинство лице се изплаща парично обезщетение в размера, определен по реда на чл. 49 след изтичане на 6 месеца от деня на предаване на детето за осиновяване за остатъка до 365 дни през време на отпуска по чл. 164б, ал. 2, 3 или 5 от Кодекса на труда.

(4) Паричното обезщетение по ал. 1-3 не се изплаща при смърт на детето, при прекратяване на осиновяването, при настаняване в заведение на пълна държавна издръжка, както и когато детето посещава детското заведение, включително детската ясла или учебното заведение.

(5) Самоосигуряващите се лица, които отговарят на условията на чл. 53а имат право на парично обезщетение при осиновяване на дете до 5-годишна възраст в сроковете и при условията по ал. 1-3.

Обезщетение при неизползване на отпуска при осиновяване на дете до 5-годишна възраст

Чл. 53г. (1) Осиновителката на дете до 5-годишна възраст или осиновителят, който сам е осиновил дете до 5-годишна възраст, когато отговаря на условията на чл. 53а, получава парично обезщетение в размер 50 на сто от обезщетението по чл. 49, когато:

1. след изтичането на 90 дни от деня на предаване на детето за осиновяване не ползват отпуск за осиновяване или лицето, което ползва такъв отпуск, прекъсне неговото ползване;

2. след изтичането на 90 дни от деня на предаване на детето за осиновяване самоосигуряващото се лице започне да упражнява трудова дейност, за която се осигурява за общо заболяване и майчинство.

(2) Когато осиновителката е починала, лишена е от родителски права и/или упражняването на родителските права върху детето е предоставено на осиновителя, обезщетението по предходната алинея се изплаща на осиновителя, а когато той е починал – на настойника. Обезщетението се изплаща на настойника и в случаите, когато осиновителят, който сам е осиновил дете е починал или е лишен от родителски права. Обезщетението се изплаща, когато лицето, поело отглеждането на детето отговаря на условията по чл. 53а.

(3) Обезщетението по ал. 1 и 2 не се изплаща при смърт на детето, при прекратяване на осиновяването, при настаняване в детското заведение на пълна държавна издръжка, както и когато детето посещава детското заведение, включително детската ясла или учебното заведение.“

10. В чл. 54 се правят следните изменения:

- а) в заглавието думите „малко дете“ се заменят с „дете до 2-годишна възраст“
- б) в ал. 1:
 - аа) в основния текст думите „е осигурена за общо заболяване и майчинство и е имала право на обезщетение“ се заменят с „отговаря на условията“;
 - бб) в т. 1 думите „малко дете“ се заменят с „детето“.
 - в) в ал. 2, изречение второ думите „е осигурено за общо заболяване и майчинство“ се заменят с „отговаря на условията на чл. 52а“.
 - г) в ал. 3 след думите „когато детето е дадено за осиновяване“ се поставя запетая и се добавя „когато осиновяването е прекратено“.

11. Навсякъде в кодекса думите „от 2-“ се заличават.

12. В преходните и заключителните разпоредби се създава § 22ф:

,,§ 22ф. (1) Осигурените за общо заболяване и майчинство лица, на които към 1 юли 2018 г. срокът за изплащане на обезщетение по чл. 50, ал. 5 или 7 или по чл. 53 не е изтекъл, имат право на обезщетение за остатъка до 365 дни, но не по-късно от навършване на 5-годишна възраст на детето.

(2) Осигурените за общо заболяване и майчинство лица, на които към 1 юли 2018 г. срокът за изплащане на обезщетение по чл. 50, ал. 5 или 7, или по чл. 53 е изтекъл, имат право на обезщетение за периода на ползвания отпуск в размер на разликата между 365 дни и сбора на ползвания отпуск поради бременност и раждане и ползвания отпуск за отглеждане на дете, но не по-късно от навършване на 5-годишна възраст на детето.

(3) Осиновителите, които към 1 юли 2018 г. получават обезщетение по чл. 50, ал. 6, след тази дата продължават да го получават до изтичане на срока, за който е отпуснато, но не по-късно от навършване на 5-годишна възраст на детето.

(4) Осигурените за общо заболяване и майчинство лица, на които срокът на обезщетението по чл. 53а не е изтекъл към 1 юли 2018 г., след тази дата продължават да го получават, но не по-късно от навършване на 5-годишна възраст на детето.“

§ 11. В чл. 40, ал. 1 от Закона за здравното осигуряване (обн., ДВ, бр. 70 от 1998 г.; изм., бр. 93 и 153 от 1998 г., бр. 62, 65, 67, 69, 110 и 113 от 1999 г., бр. 1 и 64 от 2000 г., бр. 41 от 2001 г., бр. 1, 54, 74, 107, 112, 119 и 120 от 2002 г., бр. 8, 50, 107 и 114 от 2003 г., бр. 28, 38, 49, 70, 85 и 111 от 2004 г., бр. 39, 45, 76, 99, 102, 103 и 105 от 2005 г., бр. 17, 18, 30, 33, 34, 59, 80, 95 и 105 от 2006 г., бр. 11 от 2007 г.; Решение № 3 на Конституционния съд от 2007 г. – бр. 26 от 2007 г.; изм., бр. 31, 46, 53, 59, 97, 100 и 113 от 2007 г., бр. 37, 71 и 110 от 2008 г., бр. 35, 41, 42, 93, 99 и 101 от 2009 г., бр. 19, 26, 43, 49, 58, 59, 62, 96, 97, 98 и 100 от 2010 г., бр. 9, 60, 99 и 100 от 2011 г., бр. 38, 60, 94, 101 и 102 от 2012 г., бр. 4, 15, 20, 23 и 106 от 2013 г., бр. 1, 18, 35, 53, 54 и 107 от 2014 г. и бр. 12, 48, 54, 61, 72, 79, 98 и 102 от 2015 г.; Решение № 3 на Конституционния съд от 2016 г. – бр. 20 от 2016 г.; изм., бр. 98 от 2016 г. и бр. 85 от 2017 г.) се правят следните изменения:

1. В т. 1, буква „б“ думите „чл. 165, ал. 1 и“ се заличават.

2. В т. 5 думите „отпуск при осиновяване на дете от 2- до 5-годишна възраст по реда на чл. 164б, ал. 1 и 4 от Кодекса на труда“ се заменят с „отпуск при осиновяване на дете до 5-годишна възраст по реда на чл. 164б, ал. 1 и 5 от Кодекса на труда“.

§ 12. В чл. 67, ал. 5 от Закона за държавния служител (обн., ДВ, бр. 67 от 1999 г.; изм., бр. 1 от 2000 г., бр. 25, 99 и 110 от 2001 г., бр. 45 от 2002 г., бр. 95 от 2003 г., бр. 70 от 2004 г., бр. 19 от 2005 г., бр. 24, 30 и 102 от 2006 г., бр. 59 и 64 от 2007 г., бр. 43, 94 и 108 от 2008 г., бр. 35, 42, 74 и 103 от 2009 г., бр. 15, 46, 58 и 77 от 2010 г.; Решение № 12 на Конституционния съд от 2010 г. – бр. 91 от 2010 г.; изм., бр. 97 от 2010 г., бр. 1, 18 и 100 от 2011 г., бр. 15, 20, 38 и 82 от 2012 г., бр. 15 и 68 от 2013 г., бр. 14, 24, 54 и 98 от

2015 г.; Решение № 5 на Конституционния съд от 2016 г. – бр. 38 от 2016 г.; изм., бр. 57, 81 и 105 от 2016 г. и бр. 86 от 2017 г.) думите „чл. 163-164а от Кодекса на труда“ се заменят с „чл. 163-164б от Кодекса на труда“.

§ 13. В чл. 68, ал. 2, т. 6 от Закона за дипломатическата служба (обн., ДВ, бр. 78 от 2007 г.; изм., бр. 42 от 2009 г., бр. 97 и 100 от 2010 г., бр. 69 от 2011 г.; Решение № 11 на Конституционния съд от 2011 г. – бр. 95 от 2011 г.; изм., бр. 15 и 38 от 2012 г. и бр. 15 от 2013 г.) думите „165“ се заменят с „164б“.

§ 14. В чл. 4в ал. 4 от Закона за малките и средните предприятия (обн., ДВ, бр. 84 от 1999 г.; изм., бр. 80 и 92 от 2000 г., бр. 42 от 2001 г., бр. 28 от 2002 г., бр. 64 от 2004 г., бр. 34, 59 и 80 от 2006 г., бр. 53 от 2007 г., бр. 43 от 2008 г., бр. 82 от 2009 г. и бр. 14 от 2015 г. и бр. 17 от 2016 г.) се изменя така:

„(4) Броят на лицата в отпуск поради бременност и раждане, на лицата в отпуск за отглеждане на дете до 2-годишна възраст и на лицата в отпуск при осиновяване на дете до 5-годишна възраст не се включва в числеността на персонала.“

§ 15. В Закона за семейните помощи за деца (обн., ДВ, бр. 32 от 2002 г.; изм., бр. 120 от 2002 г., бр. 112 от 2003 г., бр. 69 от 2004 г., бр. 105 от 2005 г., бр. 21, 30, 33, 68 и 95 от 2006 г., бр. 113 от 2007 г., бр. 71 и 110 от 2008 г., бр. 23 от 2009 г., бр. 15 и 24 от 2010 г., бр. 99 от 2011 г., бр. 54 и 103 от 2012 г., бр. 15 и 109 от 2013 г. и бр. 57, 79 и 96 от 2015 г. и бр. 98 от 2016 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 8 се правят следните изменения:

а) в ал. 1, т. 1 думите „обезщетение за бременност, раждане и отглеждане на дете“ се заменят с „обезщетение за бременност и раждане, за отглеждане на дете или при осиновяване на дете до 5-годишна възраст“.

б) в ал. 5 думите „обезщетение за бременност и раждане и за отглеждане на малко дете“ се заменят с „обезщетение за бременност и раждане, за отглеждане на дете или при осиновяване на дете до 5-годишна възраст“.

в) в ал. 6 думите „по чл. 48а и чл. 52а“ се заменят с „по чл. 48а, чл. 52а и чл. 53а“

2. В чл. 8в, ал. 1, т. 4 думите „обезщетение за бременност, раждане и отглеждане на дете“ се заменят с „обезщетение за бременност и раждане, за отглеждане на дете или при осиновяване на дете до 5-годишна възраст“.

§ 16. Законът влиза в сила от 1 юли 2018 г.

МОТИВИ

към проекта на Закон за изменение и допълнение на Кодекса на труда

С проекта на Закон за изменение и допълнение на Кодекса на труда (КТ) се правят промени, с които се осигурява равнопоставеност между осиновителите на деца до 5-годишна възраст.

В действащата нормативна уредба са уредени три вида отпуски при осиновяване на дете: отпуск поради осиновяване в размер на разликата от възрастта на детето в деня на предаването му за осиновяване до изтичане на срока за полагашия се отпуск раждане (чл. 163, ал. 6 КТ), отпуск за отглеждане на дете до 2-годишна възраст (чл. 164 КТ) и отпуск при осиновяване на дете от 2- до 5-годишна възраст (чл. 164б КТ). С разпоредбата на чл. 164б КТ, в сила от 1 януари 2014 г., се създаде за пръв път възможност за работничка или служителка, която осинови дете, навършило 2-годишна възраст, при условията на пълно осиновяване, да ползва отпуск в размер на 365 дни от деня на предаването на детето за осиновяване, но не по-късно от навършване на 5-годишната му възраст. Законодателят обвързва пораждането на правото на отпуск с възрастта на детето, която се преценява към датата на влизане в сила на съдебното решение за осиновяване.

В практиката има случаи, в които датата на влизане в сила на съдебното решение за осиновяване предхожда навършването на 2-годишната възраст на детето. Поради това осиновителите нямат право на отпуск по чл. 164б КТ, а на отпуск по чл. 163 и чл. 164 КТ. За децата, които скоро след осиновяването навършват 2-годишна възраст, отпускат се ползва на основание чл. 164 КТ и се прекратява с навършването на тази възраст. В тези случаи размерът на отпуска за отглеждане на детето е по-малък от размера на отпуска, на който има право работничка или служителка, която осинови дете от 2- до 5-годишна възраст (365 дни от деня на предаване на детето за осиновяване). Съществува разлика и в размера на обезщетенията – по време на отпуска по чл. 164 КТ обезщетението е в размер, определен със Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване (340 лв. за 2017 г. и 380 лв. за 2018 г.), а по време на отпуска по чл. 164б КТ обезщетението е в размер на 90 на сто от среднодневното брутно трудово възнаграждение или среднодневния осигурителен доход на лицето, върху който са внесени или дължими осигурителни вноски за периода от 24 календарни месеца, предходящи месеца на настъпване на осигурителния рисък.

Предвид практиката по прилагането на нормативна уредба, която в някои случаи създава предпоставки за неравнопоставеност между осиновителите поради различната възраст на осиновените деца, със законопроекта се създава възможност за всички осиновители на дете до 5-годишна възраст да ползват отпуск за период от 365 дни от деня на предаването на детето за осиновяване, но не по-късно от навършване на 5-годишната му възраст. С оглед на това се предлагат и съответните изменения в разпоредбите на чл. 163 и 164б КТ.

С изменения в Кодекса за социално осигуряване (КСО) се регламентира размерът на паричното обезщетение, което се изплаща по време на ползване на отпуска, а именно 90 на сто от среднодневното брутно трудово възнаграждение или среднодневния осигурителен доход на лицето, върху който са внесени или дължими осигурителни вноски за периода от 24 календарни месеца, предходящи месеца на настъпване на осигурителния рисък. Когато осиновителката на дете до 5-годишна възраст или осиновителят, който сам е осиновил дете, не ползва отпуска за осиновяване ще се изплаща парично обезщетение в размер на 50 на сто от обезщетението, на което

са имали право.

Осиновителката има право и на допълнителен отпуск при отглеждане на осиновено дете до 2-годишна възраст, каквото право на отпуск има и рождената майка на детето. Основителката има право на този отпуск, ако след изтичане на отпуска в размер на 365 дни детето не е навършило 2-годишна възраст. По време на отпуска ще се изплаща обезщетение в размер, определен със Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване за съответната година. Когато допълнителният отпуск не се ползва, осиновителката ще има право на обезщетение в размер 50 на сто от обезщетението, което се изплаща, ако се ползва отпускането.

Със законопроекта се предлага да се уредят „заварените“ случаи, в които срокът за използване на отпуските по Кодекса на труда не е истекъл или съответно е истекъл към 1 юли 2018 г. Предлагат се и изменения в различни закони, които препращат към уредбата на видовете отпуски, регламентирани в Кодекса на труда.

Предвид необходимостта да бъде променена подзаконовата нормативна уредба, която урежда редът, условията и необходимите документи за използване на отпуските при осиновяване и за изплащане на обезщетения по време на ползването им, се предлага Законът за изменение и допълнение на Кодекса на труда да влезе в сила от 1 юли 2018 г.

С материията, която регламентира законопроектът, не се хармонизират актове на Европейския съюз, поради което не е възможно да се анализира съответствието с европейското право.

Предложеният проект на Закон за изменение и допълнение на Кодекса на труда не налага разходването на допълнителни финансови средства и не оказва пряко и/или косвено въздействие върху държавния бюджет.

МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ:

Бойко Борисов